

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การกีฬามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ เพราะการกีฬาทำให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ ทั้งในด้านการพัฒนาบุคคลให้มีระเบียบวินัย มีความสามัคคีมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ ก่อให้เกิดสมรรถภาพในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของแต่ละบุคคล

สนามกีฬาจึงถูกสร้างขึ้นมาเพื่อสนองวัตถุประสงค์ข้างต้นและหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของสนามกีฬาคือ ใช้เป็นจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ หน้าที่ประการหลังนี้จะดึงดูดให้เกิดการเดินทางจำนวนมากมายังสนามกีฬานั้น ถ้าโครงข่ายถนนหรือระบบขนส่งมวลชนในบริเวณสนามกีฬานั้นไม่ได้มีการจัดเตรียมไว้อย่างพอเพียง จะส่งผลให้สภาพการจราจรในบริเวณนี้เกิดการติดขัดขึ้น

ตารางที่ 1.1 แสดงสถิติจำนวนผู้เข้าชมการแข่งขันกีฬาที่สนามกีฬาแห่งชาติในปีพ.ศ. 2532 ซึ่งพบว่า จำนวนผู้ชมจะไม่แน่นอนในแต่ละนัดของการแข่งขันทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับประเภทกีฬาที่แข่งขัน และความนิยมของผู้ชมเป็นหลัก โดยมีจำนวนสูงสุด 114,135 คนในการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วย และจำนวนต่ำสุด 17 คน ในการแข่งขันมวยปล้ำหญิงภาคพื้นยุโรป-อเมริกา

ดังนั้นจึงเป็นการสมควรที่จะทราบว่าสนามกีฬาที่จะสร้างขึ้นนั้น จะดึงดูดให้เกิดการเดินทางขึ้นเท่าไร และสภาพการเดินทางจะเป็นเช่นไร เพื่อจะได้ใช้เป็นเครื่องช่วยตัดสินใจในการที่จะสร้างสนามกีฬาในบริเวณนั้นหรือไม่ หรือเพื่อเป็นเครื่องช่วยในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการจราจรที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากกิจกรรมของการแข่งขันกีฬา

การศึกษานี้จะเป็นการศึกษาถึงสภาพ พฤติกรรมการเดินทางที่เกิดขึ้นจากสนามกีฬา และสร้างแบบจำลองเพื่อทำนายปริมาณการเดินทางที่จะเกิดขึ้นนั้น

ตารางที่ 1.1 สถิติจำนวนผู้เข้าชมกีฬาในปี 2532

การแข่งขัน	สนาม	วัน-เดือน-ปี	ครั้ง	จำนวน (คน)
1. ฟุตบอลเยาวชนเอเชีย	สุภฯ	1-14 พย 2531	9	68653
2. มวยไทยชิงถ้วยพระบรมฯ	ยิม 1	6-12 พย 2531	4	552
3. กรีฑาอาเซียน ครั้งที่ 5	สุภฯ	10-11 พย 2531	2	1528
4. กายกรรมเจียงซี	ยิม 1	14 พย-10 ธค 2531	13	13143
5. วอลเลย์พาวเวอร์ทัวร์นา เมนต์ ครั้งที่ 5	ยิม 1	24-26 พย 2531	6	2548
6. ฟุตบอลการกุศล "ซันน้ำตา ชาวใต้"	สุภฯ	3 ธค 2531	1	2118
7. บาสเกตบอลชิงถ้วย พระบรมฯ ครั้งที่ 6	ยิม 1	11-18 ธค 2531	2	1269
8. มวยปล้ำหญิง	ยิม 1	15-17 ธค 2531	2	1671
9. ฟุตบอลชิงถ้วย มวก.	สุภฯ	10-24 ธค 2531	8	26755
10. รักบี้ประเพณี วชิราวุธ- ราชวิทย์	สุภฯ	25 ธค 2531	1	580
11. เทเบิลเทนนิสยูโร-เอเชีย ครั้งที่ 4	ยิม 1	15-16 มค 2532	2	1047
12. ฟุตบอลนัดพิเศษ	สุภฯ	16 มค 2532	1	1016
13. ฟุตบอลนัดพิเศษ	สุภฯ	20 มค 2532	1	2521
14. ฟุตบอลประเพณี จุฬา- ธรรมศาสตร์	-	21 มค 2532	1	7499
15. ตะกร้อชิงถ้วยพระเทพฯ	ยิม 1	4-12 กพ 2532	9	1705
16. ฟุตบอลนัดพิเศษ	สุภฯ	12 กพ 2532	1	276
17. ฟุตบอลนัดพิเศษ	-	14 กพ 2532	1	340
18. ฟุตบอลโลกรอบคัดเลือก โซนเอเชีย	-	19-28 กพ 2532	3	15077

การแข่งขัน	สนาม	วัน-เดือน-ปี	ครั้ง	จำนวน (คน)
19. ฟุตบอลลิฟออลสตาร์คัพ ครั้งที่ 2	-	13-19 มีค 2532	4	17930
20. มวยคิงส์คัพ ครั้งที่ 15	ยิม 1	9-15 เมย 2532	6	3633
21. ฟุตบอลแกรนด์สปอร์ตคัพ	ศุภฯ	8-12 เมย 2532	4	3132
22. มวยปล้ำหญิงภาคพื้นยุโรป- อเมริกา	ยิม 1	16-18 พค 2532	2	17
23. บาสเกตบอลชิงถ้วยจุฬารัตน์ ครั้งที่ 1	-	28 พค-4 มิย 2532	7	2035
24. วอลเลย์บอลหญิงปรีนเซสคัพ ครั้งที่ 4	ยิม 1	11-18 มิย 2532	7	10080
25. ฟุตบอลนัดพิเศษ	-	30 มิย 2532	1	58
26. ฟุตบอลการกุศลนัดพิเศษ	-	2 กค 2532	1	21
27. แบดมินตันไทยแลนด์	ยิม 1	12-16 กค 2532	5	3127
28. รักบี้ประจำปี 2532	ศุภฯ	22 กค-16 สค 2532	4	1228
29. ฟุตบอลควีนส์คัพ ครั้งที่ 17	ศุภฯ	15-30 พย 2532	13	96829
30. ฟุตบอลคิงส์คัพ	-	28 มค-10 กพ 2532	12	114115
31. ฟุตบอลยามาฮาไทยแลนด์คัพ ครั้งที่ 5	ศุภฯ	1-14 มีค 2532	12	34426
32. มวยสากลสมัครเล่นชิงชนะเลิศ โลก	ยิม 1	2-9 มีค 2532	6	737
33. ฟุตบอลชิงถ้วยประเภท ก	-	22 เมย-14 พค 2532	17	24157
34. ฟุตบอลโตโยคัพ ครั้งที่ 3	-	9-25 มิย 2532	14	79711
35. ฟุตบอลนัดพิเศษ	ศุภฯ	30 กค-8 สค 2532	2	6677
36. ฟุตบอลนัดพิเศษ	-	7 สค 2532	1	243
37. เทนนิสหญิงระดับโลก	ยิม 1	18-24 กย 2532	7	924

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษานี้แบ่งวัตถุประสงค์ออกเป็น

- ก. เพื่อศึกษาสภาพการเดินทางที่เกิดขึ้นจากสนามกีฬา
- ข. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของการเดินทางที่เกิดขึ้น
- ค. เพื่อศึกษาตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการเดินทางที่เกิดขึ้นจากสนามกีฬา
- ง. เพื่อสร้างแบบจำลองการเกิดการเดินทาง (Trip generation model) สำหรับการเดินทางที่เกิดจากสนามกีฬา

1.3 ขั้นตอนในการศึกษา

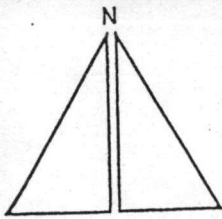
การศึกษาจะกระทำตามขั้นตอนต่อไปนี้

- ก. ศึกษาวิธีการสร้างแบบจำลองการเกิดการเดินทาง และศึกษาลักษณะ และสภาพของสนามกีฬาที่เลือกศึกษา
- ข. รวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ของสนามกีฬาที่จะทำการศึกษา
- ค. เก็บข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งเป็นข้อมูลการเดินทางที่จะได้จาก
  - การสำรวจปริมาณการเดินทางเข้า-ออก สนามกีฬา
  - การสอบถามผู้มาใช้สนามกีฬา
  - สถิติการแข่งขันกีฬาที่จัดขึ้น ณ สนามกีฬา
- ง. วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเพื่อประเมินสภาพ และพฤติกรรมของการเดินทางของสนามกีฬาที่ศึกษา
- จ. สร้างแบบจำลองการเกิดการเดินทางจากความเข้าใจ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ ง.
- ฉ. สรุปผลและจัดทำรายงาน

1.4 พื้นที่ศึกษา

ในการศึกษานี้จะเลือกสนามกีฬาแห่งชาติหรือสนามศุภชลาศัย เป็นพื้นที่ในการศึกษา สาเหตุที่เลือกสนามกีฬาแห่งนี้ก็เพราะว่าสนามกีฬาแห่งนี้เป็นสนามกีฬายอดนิยมเพียงแห่งเดียวของกรุงเทพมหานครที่มีการจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ ขึ้น

ที่ตั้งของสนามกีฬาแห่งชาติ แสดงในรูปที่ 1.1

สัญลักษณ์ :
 ★ สนามกีฬาแห่งชาติ

รูปที่ 1.1 ที่ตั้งของสนามกีฬาแห่งชาติ

1.5 ขอบเขตในการศึกษา

สำหรับการศึกษานี้ จะทำการศึกษาถึงสภาพและพฤติกรรมของการเดินทางของผู้ใช้สนามกีฬา 2 ประเภท คือ

- ก. ผู้ใช้ประจำ ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานของกรมพลศึกษา และผู้มาซ้อมกีฬา
- ข. ผู้ใช้เป็นครั้งคราว ได้แก่ ผู้มาชมกีฬา

ส่วนแบบจำลองการเกิดการเดินทาง จะศึกษาเฉพาะแบบจำลองสำหรับผู้เป็นครั้งคราว เนื่องจากกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ทำให้เกิดผลกระทบแก่การจราจรในบริเวณใกล้เคียงมากที่สุด ดังจะเห็นได้จากสถิติผู้เดินทางมาชมกีฬา (ตารางที่ 1.1)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ก. เพื่อให้ทราบสภาพและพฤติกรรมของการเดินทางที่เกิดขึ้นจากสนามกีฬา
- ข. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา หรือเป็นพื้นฐานในการศึกษาแบบจำลองการเกิดการเดินทางของสนามกีฬาเพิ่มเติมต่อไป
- ค. เพื่อนำไปเป็นข้อมูล ในการจัดเตรียมวิธีในการแก้ไขปัญหาจราจรที่อาจเกิดขึ้นในบริเวณใกล้เคียงสนามกีฬา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย